

توصیف المپیادهای پنجم، ششم و هشتم ورزشی دانشجویی و ارائه راهکار برای ارتقاء کیفی آن با استفاده از نظر ورزشکاران

دکتر علی محمد امیرتاش^۱، دکتر علیرضا فارسی^۲، سیده طاهره

موسوی راد^۳

۱. دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات

۲. استادیار دانشگاه شهید بهشتی

۳. دانشجوی دکترای مدیریت ورزشی دانشگاه تهران

تاریخ پذیرش مقاله: ۸۹/۲/۸

تاریخ دریافت مقاله: ۸۸/۱/۱۸

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، توصیف مدیریت فنی، اداری و فرهنگی هشتمین المپیاد ورزشی (دانشگاه شهید باهنر کرمان، ۱۳۸۵) بود، که در نهایت منجر به برنامه‌ریزی نهمین المپیاد در سال ۱۳۸۷ شد. تعداد ۱۴۱۰ (۵۸/۸۵ درصد) دانشجوی ورزشکار زن و مرد در تحقیق شرکت کردند. ابزار اندازه‌گیری عبارت بودند از پرسشنامه‌ای و شامل تعداد ۳۲ سؤال در دو بخش که توسط ورزشکاران تکمیل شود. بخش اول این پرسشنامه، با تعداد ۱۷ سؤال شامل اطلاعات شخصی آزمودنی‌ها و بخش دوم با ۱۸ سؤال شامل وضعیت تدارکات درون دانشگاهی برای آمادگی شرکت در المپیاد بوده است. در این پرسشنامه نیز دو سؤال باز وجود داشت. نتایج نشان دادند که به طور کلی، شرایط اسکان و غذا در مقایسه با المپیادهای پنجم و ششم در المپیاد هشتم کمی بهتر بوده است. پیشنهادات اول تا چهارم به ترتیب عبارت بودند از: اول رفع کمبود امکانات و تسهیلات رفاهی (میانگین سه المپیاد برای زنان ۱۰ و مردان ۱۶/۳

درصد، که البته، زنان در المپیاد ششم بیشترین نارضایتی را داشته‌اند (۱۶ درصد)، دوم: رفع مشکل تغذیه (میانگین سه المپیاد برای زنان ۹/۳ و برای مردان ۸/۳ درصد)، که بیشترین درصدها برای زنان و مردان مربوط به المپیاد پنجم بوده است، سوم: رفع ضعف برنامه‌ریزی (میانگین سه المپیاد زنان ۱۱ و مردان ۶ درصد) که بیشترین درصدها مربوط به المپیادهای ششم و هشتم زنان بوده است. چهارم: رفع ضعف داوری (میانگین سه المپیاد زنان ۱۳ و مردان ۱۱/۳) که بیشترین درصدها مربوط زنان و مردان در المپیاد هشتم بوده است (به ترتیب ۲۲ و ۱۸ درصد). پیشنهادات دیگری نیز داده شد که درصدهای

پایین تری داشته‌اند شامل: رفع ضعف دآوری، رفع ضعف مدیریت، رفع ضعف کادر فنی، رفع مشکل جایزه‌ها و هدایا، رفع نقایص اسکان، و حذف قهرمانان ملی از مسابقات. پیشنهاد می‌شود با توجه به نتایج تحقیق از سؤالات مطرح شده به‌عنوان راهکاری برای بهبود المپیادها استفاده شود.

کلیدواژه‌های فارسی: مسابقات ورزشی، ورزش‌های قهرمانی، المپیاد ورزشی، دانشگاه.

مقدمه

نیازهای یک جامعه، از تنوع زیادی برخوردار است و همین تنوع، موجب تأسیس رشته‌ها و گرایش‌های مختلف دانشگاهی شده است. یکی از این نیازها به مهارت‌ها و توانایی‌های جسم انسان‌ها مربوط می‌شود. بدین ترتیب، لازم است دانشگاه در دو جهت به این مقوله توجه کند: یکی از آنها به نیروی انسانی و همه دانشجویان دانشگاه است، و دیگری تربیت افراد متخصص که برای قبول و انجام این مسئولیت در تمامی رده‌های سنی برای زنان و مردان در سطح جامعه ارتباط پیدا می‌کند. به طور معمول، برای نیروی انسانی و کارکنان دانشگاه، برنامه‌های ویژه فراغتی و تفریحات سالم طراحی و اجرا می‌شود، که البته کیفیت آن سلامتی و میزان رضایتمندی آنها را موجب می‌گردد. از میان دو جامعه یاد شده، دانشجویان از بزرگ‌ترین حجم و درصد برخوردارند، توجه به سلامت روحی روانی و جسمانی این قشر عظیم، با توجه به اوقات فراغت آنها نیاز به برنامه‌ریزی مستند و منسجم دارد. انجام برنامه‌ریزی با استفاده از تجربیات و داده‌های تحقیقی امکان‌پذیر است. تحقیقات و برنامه‌ریزی می‌تواند به متصدیان امور مربوطه خط و مشی بدهد و آنان را در برنامه‌ریزی بهتر یاری نماید. برنامه‌های ورزشی و تربیت بدنی دانشجویان در قالب واحدهای رسمی آموزشی، به رشد و توسعه مهارت‌ها و توانایی‌های بدنی دانشجویان می‌پردازند. برنامه‌های فراغتی، یک فعالیت دانشجویی به حساب می‌آید و در حیطة کاری معاونت دانشجویی به صورت فوق برنامه طراحی و توسط اداره تربیت بدنی دانشگاه به اجرا گذارده می‌شوند (۱). بخش عمده‌ای از فعالیت فراغتی و فوق برنامه دانشجویی را برگزاری مسابقات ورزشی درون و برون دانشگاهی تشکیل می‌دهند که از زمان‌های

گذشته اجرا می‌شده‌اند. امروزه نیز مسابقات درون دانشگاهی، بین دانشکده‌های یک دانشگاه و مسابقات ورزشی بین دانشگاهی به دو صورت چند رشته‌ای (المپیادهای ورزشی دانشجویی) و تک‌رشته‌ای (قهرمانی دانشگاه‌های کشور)، به ترتیب توسط ادارات تربیت بدنی دانشگاه‌ها و اداره کل تربیت بدنی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به اجرا در می‌آیند. برگزاری مسابقات ورزشی متمرکز چند رشته‌ای، با عنوان المپیاد ورزشی دانشجویان از سال ۱۳۷۲ بین دانشگاه‌های کشور برگزار می‌شود (۲) و در ماه‌های تیر و مرداد سال ۱۳۸۵ هشتمین دوره آن با شرکت تعداد ۳۳۹۴ شرکت‌کننده و برگزارکننده زن و مرد در هفت رشته ورزشی برای زنان و یازده رشته ورزشی برای مردان، در دانشگاه کرمان برگزار شد. المپیادهای ورزشی از سال شروع تا آخرین دوره آن، به ویژه از نظر کمی، روند کم و بیش پراقت و خیزی را طی کرده‌اند که عوامل اجرایی، ساختاری و اقتصادی در آن بی‌تأثیر نبوده‌اند. اولین دوره آن، در مرداد ۱۳۷۲ با تعداد ۵۴ دانشگاه با شرکت ۲۰۲۴ دانشجو در ۱۱ رشته ورزشی در تهران برگزار شد (۳، ۴). در پنجمین دوره برگزاری این المپیادهای ورزشی تعداد ۸۰ دانشگاه و مؤسسه آموزش عالی با شرکت ۳۸۶۷ دانشجوی مرد در ۱۷ رشته ورزشی در مرداد ماه ۱۳۷۹ در دانشگاه شهید بهشتی تهران و در دسته زنان، ۶۱ دانشگاه و مؤسسه آموزش عالی با شرکت ۲۴۲۰ دانشجو در ۱۲ رشته ورزشی در تیر ماه ۱۳۷۹ در دانشگاه الزهراء (س) تهران حضور داشته‌اند (۵، ۲). در ششمین المپیاد ورزشی دانشجویان که در مرداد ماه ۱۳۸۱ در دانشگاه فردوسی مشهد برای دانشجویان زن و مرد برگزار شد^۱، تعداد ۳۵۴۹ دانشجو از ۶۸ دانشگاه و مؤسسه آموزش عالی در ۱۶ رشته ورزشی، و در دسته زنان، تعداد ۲۲۹۸ دانشجو از ۶۶ دانشگاه و مؤسسه آموزش عالی در ۱۳ رشته ورزشی شرکت داشته‌اند (۶، ۷). با وجود برگزاری هشت دوره المپیاد ورزشی دانشجویان، تحقیقات اندکی روی جنبه‌های مختلف آن صورت گرفته است. اداره کل تربیت بدنی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در هر دوره، آمارهای مختصری را تهیه کرده است که بیشتر جنبه گزارشات اداری داشته‌اند تا تحلیل‌های علمی. جامع‌ترین این آمارها، مربوط به اولین المپیاد است (۴). پس از آن، تحقیقات نگارنده در رابطه با توصیف و ارزشیابی پنجمین (۲) و ششمین المپیاد (۷)

^۱. آمارها از دفترچه راهنمای عمومی و فنی مسابقات اولین المپیاد فرهنگی - ورزشی دانشجویان کشور، تهران مرداد ماه ۱۳۷۲ استخراج شده‌اند.

می‌باشند. در تحقیقات متعدد و پراکنده انجام شده در داخل و خارج، به نمونه‌های مختلفی می‌توان اشاره کرد.

دارجا کورنر^۱ و همکار (۲۰۰۷) اثرات تغییرات سیاسی دهه ۸۰ بر ورزش دانشگاهی را در یوگسلاوی سابق مورد بررسی قرار داده‌اند. در این تحقیق، نگرش دانشجویان در کشورهای استقلال یافته اسلوونی، کرواسی و صربستان نسبت به ورزش‌های دانشگاهی و انواع رشته‌های مورد علاقه در هر کدام، مورد بررسی قرار گرفته است. در این مطالعه، مشخص گردید که طبق سیاست‌گذاری‌های ملی دانشجویان در اسلوونی، بیشتر به فعالیت‌های بدنی برای سلامتی اهمیت می‌دهند تا ورزش‌های قهرمانی. در کرواسی نیز دانشجویان، طرفدار جنبه‌های سلامتی فعالیت‌های بدنی هستند. در صربستان ورزش دانشجویی رشد نکرده است و سه کشور تحت بررسی، از بسیاری از جهات با یکدیگر تفاوت دارند (۸).

در مقالات ارائه شده در یونیورسیاد تایلند در سال ۲۰۰۷، دانشجویان معلول نیز مورد توجه قرار داشته‌اند. در یکی از مقالات، ورزش تفریحی جدید به نام «توپ سخنگو^۲» ویژه افراد نابینا معرفی شده و اثرات آن روی فعالیت‌های جسمانی، میزان رضایت از بازی و جنبه‌های تفریحی و لذت این گروه دانشجویان، در یک تحقیق پرسشنامه‌ای مورد تأیید قرار گرفته است (۸).

آرنود ریشاد^۳ (۲۰۰۷) ورزش‌های دانشگاهی را از دیدگاه جامعه‌شناسی و زبان‌شناسی اجتماعی که در هویت ملی نقش دارند، مورد توجه قرار داده است و نقش واسطه‌ای ورزش دانشگاهی را در زبان و جامعه، از طریق ادبیات ویژه ورزش بیان کرده است و آن را یکی از عوامل مؤثر در روابط اجتماعی فرهنگ‌های مختلف دانسته است (۹). واندبروک گرت و همکاران^۴ (۲۰۰۷) از دانشگاه کاتولیک بلژیک، ارتباط بین سبک مدیریت مربیان ورزش را با میزان پیشرفت و عملکرد ورزشکاران رشته‌های انفرادی و تیمی مورد مطالعه قرار دادند. در این تحقیق مشخص شد که سه عامل مؤثر در عملکرد، یعنی استقلال شخصی، شایستگی و احساس تعلق گروهی، به رفتار حمایت‌کننده مربی مربوط می‌شود. مقایسه

¹ Kurner Darija & Jelka Gosnik.

² Talking Ball

³ Arnaud Richard

⁴ Vand Broek Gert et al.

بین ورزشکاران رشته‌های انفرادی و گروهی نشان داد که میزان اثر رفتار حمایت‌کننده مربی در این دو نوع ورزش متفاوت است و ورزشکاران رشته‌های انفرادی، به میزان بیشتری تحت تأثیر این رفتار قرار می‌گیرند. بدین ترتیب، می‌توان اهمیت انتخاب مربیان مناسب‌تر برای ورزشکاران دانشگاهی را دریافت (۱۰).

در تحقیقی دیگر، پائولو فرایرا^۱ و همکاران (۲۰۰۷) از دانشگاه مین هو^۲ پرتغال، تأثیر سازماندهی یونیورسیاد را برای عوامل توسعه ورزش مورد بررسی قرار داده‌اند. در این تحقیق، دو فرضیه پژوهشی با نظرسنجی از برگزارکنندگان هشت دوره آخر یونیورسیادهای تابستانی شامل: ۱- تجهیزات، امکانات، و بهره‌های اقتصادی بر پیشرفت ورزش مؤثر است ۲. این تأثیر بر کشورهایی که ورزش آنها بر پایه نظام ورزشی مدرسه - دانشگاه شده، بیشتر است، مطرح، و بررسی شده‌اند. نتایج تحقیق، هر دو فرضیه پژوهشی تحت بررسی را مورد تأیید قرار داده‌اند (۱۱).

مفهوم و حرکت ورزش‌های دانشگاهی در سطح دانشگاه‌ها و وضعیت بین‌المللی، سابقه نسبتاً کوتاهی دارد ولی در این مدت حدود ۶۰ سال راه توسعه را با سرعت پیموده است، تا جایی که بعد از بازی‌های المپیک عنوان بزرگ‌ترین و مهم‌ترین مسابقات چند ورزشی جهان را به دست آورده است. در کنار این رویداد بزرگ ورزشی، کنفرانس‌های علمی، گروه زیادی از متخصصان و پژوهشگران علوم ورزشی و تربیت بدنی دانشگاهی را گرد هم می‌آورد تا با ارائه مقالات خود، راه‌های جدید را نه تنها برای رشد و توسعه ورزش دانشگاهی، بلکه در جهت گسترش علمی ورزش در سطح جهان پیش روی برنامه‌ریزان و مسئولان قرار دهند. این مقالات، نقاط قوت و ضعف ورزش‌های دانشگاهی را در نقاط مختلف جهان نشان می‌دهند که نمونه آن رشد ناکافی ورزش در بین زنان دانشجوی در بعضی از کشورهای جهان است. ورزش دانشجویی و سازماندهی آن در سطح آسیا، سابقه طولانی‌تری از ایران دارد، ولی در سال ۱۳۷۲ که المپیادها و جشنواره‌های ورزش دانشجویی در ایران به صورت جدیدی سازمان‌دهی گردیده، راه خود را نسبتاً سریع پیموده است و در همین مدت کوتاه، مقالات متعددی نیز توسط متخصصان ایرانی در گردهمایی‌های علمی فیزو - سیزو ارائه شده است و تلاش بر این است که متخصصان نیز

¹. Paulo Ferreira et al.

². Minho

در کمیته‌های مختلف فیزو، سمت‌هایی را به دست آورند. مراکز دانشگاهی پیام نور، دانشگاه‌های علوم پزشکی و دانشگاه‌های آزاد اسلامی نیز المپیادهای ورزشی دانشجویی خود را برگزار می‌کنند. در این رابطه، آنها در حد شناخت، تحقیقاتی چند در رابطه با المپیادهای دانشگاه‌های آزاد اسلامی توسط جمشیدیان (۱۳۷۴) (۱۲) و نیز عسگری (۱۳۸۵) (۱۳) روی موضوعات مختلف صورت گرفته است. تا قبل از المپیاد هفتم دانشگاه‌های مجری، روند استاندارد برای انجام امور نداشته‌اند و هر دانشگاه مجری، در هر المپیاد ورزشی دانشجویان، براساس امکانات خود کارها را سازماندهی و اجرا کرده است.

تحقیق حاضر به دنبال ارائه تصویر روشن از دیدگاه ورزشکاران درباره وضعیت و عملکرد واقعی دانشگاه‌های شرکت‌کننده در باب ورزش‌های قهرمانی که جاذبه‌های زیادی برای تعداد کثیری از دانشجویان دارد، انجام گرفته است تا در ایجاد تغییرات لازم در مسیر فعالیت‌های فراغتی مورد نیاز دانشجویان، راهنمای آنان شود. همچنین، اطلاعات لازم را در اختیار اداره کل تربیت بدنی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری قرار دهد تا در برنامه‌ریزی‌هایی که برای آینده در این نوع فعالیت‌ها دارند، مورد استفاده قرار گیرند. نهایتاً این تحقیق امیدوار است دانشگاه‌های مجری را از نقاط قوت و ضعف احتمالی که در برگزاری المپیادهای ورزشی دانشجویان دارند، آگاه سازد و اطلاعات لازم را برای ایجاد فرصت‌ها و اجتناب از تهدیدها در این رابطه در اختیارشان قرار دهد.

روش‌شناسی تحقیق

جامعه و نمونه آماری پژوهش: جامعه تحقیق را کلیه ورزشکاران زن و مرد شرکت‌کننده در هشتمین المپیاد ورزشی دانشجویان که از تاریخ ۲۵ تیر لغایت ۱۷ مرداد ۱۳۸۶ در شهرستان کرمان برگزار شد، تشکیل می‌دهند. نمونه‌برداری به صورت تصادفی و بر حسب حضور در خوابگاه صورت گرفت. شرکت‌کنندگان در تحقیق، مربوط به مراکز آموزش عالی تحت نظارت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بوده‌اند.

ابزار و روش‌های جمع‌آوری اطلاعات

سؤالات هدف‌دار توسط محقق تدوین و اطلاعات لازم با استفاده از آنها اندازه‌گیری شد. این پرسشنامه جمعاً ۳۲ سؤال دارد که در دو بخش تقسیم شده‌اند. در بخش اول که

دارای ۱۷ سؤال است، اطلاعات شخصی آزمودنی‌ها اندازه‌گیری می‌شود، در حالی که، در بخش دوم، طی ۱۸ سؤال، در خصوص وضعیت تدارکات درون دانشگاهی برای آمادگی شرکت در المپیاد تأکید شده است. در این پرسشنامه همچنین دو سؤال باز وجود دارد که یکی از آنها مشکلات مهم دانشجویان برای شرکت در المپیادهای ورزشی را سؤال می‌کند و دیگری، مشکلات مهم رشد و توسعه ورزش دانشگاهی را می‌سنجد. ابزار تحقیق توسط محقق تعیین روائی صوری، روائی محتوی، پایائی درونی، پایائی زمانی و عینیت ابزار توسط محققان تعیین شده، و میزان هر کدام به تفصیل در بخش‌های مختلف ارائه گردیده است (۷) نوع روش تحقیق توصیفی و روش جمع‌آوری اطلاعات به صورت میدانی است که جنبه پیمایشی^۱ دارد.

روش‌های آماری

اطلاعات پرسشنامه، در سه دسته از مقیاس تقسیم شدند، گروهی از اطلاعات مانند نام دانشگاه، رشته تحصیلی، تخصص ورزشی، نوع مدرک تخصصی مربیگری و یا داوری و از این قبیل، با مقیاس اسمی اندازه‌گیری شدند. داده‌ها بر اساس نظر ورزشکاران و کسب رکوردها و مقام‌های مختلف، ابتدا بر حسب تعداد و یا کمیت خام بودند که با تبدیل به درصد با استفاده از آمار توصیفی مورد بررسی قرار گرفتند. برای توصیف داده‌ها، در مقیاس‌های مختلف، از جدول‌ها، نمودارها و تدوین جدول توزیع فراوانی‌ها، تعداد و درصدها استفاده شد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

الف- داده‌های آماری عمومی

Survey-¹

جدول ۱. توزیع درصدی ورزشکاران برحسب حضور یا عدم حضور در المپیادهای ورزشی دانشجویی و جشنواره‌های درون دانشگاهی

خبر						بلی						پاسخ جنسیت المپیاد رشته ورزشی
مرد			زن			مرد			زن			
۸	۶	۵	۸	۶	۵	۸	۶	۵	۸	۶	۵	
۷۸	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۷	۲۲	۶	۵	۴	۳	۳	آیا از قهرمانان بهره‌مند از مصوبه شورای انقلاب فرهنگی هستید؟
۵۶	۶۳	۷۴	۴۴	۶۶	۶۵	۵۸	۳۷	۲۶	۴۱	۳۴	۳	آیا قبلاً در المپیادهای ورزشی دانشجویی شرکت داشته‌اید؟
۳۲	۴۱	۳۲	۵۰	۴۵	۳۹	۶۸	۵۹	۶۸	۵۰	۵۵	۶۱	آیا درباره جشنواره‌های درون دانشگاهی اطلاع دارید؟
۳۰	۴۵	۳۵	۶۲	۵۰	۵۰	۷۰	۵۵	۶۵	۳۸	۵۰	۵۰	آیا تاکنون در جشنواره ورزشی درون دانشگاهی شرکت داشته‌اید؟

با پاسخ دانشجویان ورزشکار به چند سؤال مشخص شد که از المپیاد پنجم تا هشتم تعداد زنان و مردان در بهره‌مندی از مصوبه شورای انقلاب فرهنگی افزایش داشته‌اند. بدین ترتیب، تعداد دانشجویان قهرمان در سطح ملی و بین‌المللی به تدریج در المپیادهای دانشجویی دارای رشد فزاینده‌ای بوده است. در پاسخ به سؤال دیگری، شرکت‌کنندگان بیان داشته‌اند که از المپیاد پنجم تا هشتم، شرکت در المپیادهای ورزشی دانشجویی افزایش داشته است. شرکت در جشنواره‌های ورزشی درون دانشگاهی سؤال دیگری بود که شرکت‌کنندگان شرکت خود را در آنها بیان داشته‌اند. طبق اطلاعات پرسشنامه‌ای درصد شرکت آنها در بخش زنان و مردان از المپیاد پنجم تا هشتم افزایش قابل ملاحظه‌ای را نشان می‌دهد.

جدول شماره‌های ۲، ۳، ۴، ۵ توزیع درصدی نظر ورزشکاران را درباره کیفیت و کمیت در دوره‌های تدارکاتی دانشگاه‌ها، درصد اعزامی شرکت‌کنندگان در این اردوها، تعداد دوره‌های تدارکاتی و مدت برگزاری این اردوها نشان می‌دهد.

جدول ۲. توزیع درصدی نظر ورزشکاران درباره چگونگی و کمیت اردوهای تدارکاتی دانشگاه

سؤال	نظر المپیاد																	
	خیلی خوب			خوب			ناکافی											
	زن			مرد			زن			مرد								
کیفیت در دوره‌های تدارکاتی درون دانشگاهی	۱۳	۳۲	۳۰	۱۸	۲۹	۴۲	۵۲	۴۴	۴۸	۵۵	۴۸	۴۹	۳۵	۴۴	۲۲	۲۷	۲۴	۹
کمیت در دوره‌های تدارکاتی درون دانشگاهی	۱۰	۲۹	۲۴	۱۵	۲۷	۳۸	۴۹	۴۳	۵۴	۵۳	۴۸	۴۹	۴۱	۲۸	۲۲	۳۲	۲۵	۱۲

جدول ۳. توزیع درصدی نظر ورزشکاران درباره درصد اعزام ورزشکاران حاضر در مسابقات.

در اردوهای تدارکاتی درون دانشگاهی

ورزشکار	نظر المپیاد			% ۷۵			% ۵۰			% ۱۰۰		
	زن	مرد	مجموع	زن	مرد	مجموع	زن	مرد	مجموع	زن	مرد	مجموع
زن	۱۲	۱۴	۸	۴۰	۴۰	۵۶	۴۸	۴۶	۳۶	۵	۶	۸
مرد	۱۴	۲۰	۲۴	۵۷	۵۲	۶۲	۲۹	۲۰	۱۴	۵	۶	۸

جدول ۴. تعداد دوره‌های تدارکاتی از نظر ورزشکاران در دانشگاه

ورزشکار	تعداد المپیاد			۲			۱			۳ و بیشتر		
	زن	مرد	مجموع	زن	مرد	مجموع	زن	مرد	مجموع	زن	مرد	مجموع
زن	۸۱	۸۱	۶۲	۸	۶	۱۷	۱۱	۱۲	۲۱	۵	۶	۸
مرد	۵۹	۷۴	۳۷	۱۱	۱۸	۵۱	۳۰	۹	۱۲	۵	۶	۸

جدول ۵. توزیع درصدی روزهای حضور در اردو در دانشگاه

ورزشکار	تعداد روز المپیاد			کمتر از ۲۱ روز			کمتر از ۱۰ روز			بیشتر از ۲۱ روز		
	زن	مرد	مجموع	زن	مرد	مجموع	زن	مرد	مجموع	زن	مرد	مجموع
زن	۵	۶	۸	۵	۶	۸	۵	۶	۸	۵	۶	۸
مرد	۵	۶	۸	۵	۶	۸	۵	۶	۸	۵	۶	۸

۲۱	۱۳	۱۰	۳۱	۴۶	۵۴	۴۸	۴۲	۳۶	زن
۲۵	۳۰	۵۵	۵۲	۳۴	۳۳	۲۲	۳۵	۱۲	مرد

در رابطه با کیفیت و کمیت اردوهای تدارکاتی درون دانشگاهی، ورزشکاران شرکت کننده، طبق جدول شماره ۳ بیان داشته‌اند که از المپیاد پنجم تا هشتم در هر دو مورد، دانشگاه‌ها برای زنان و مردان سرمایه‌گذاری بیشتری کرده‌اند به گونه‌ای که در گزینه «خیلی خوب» درصدها برای زنان از ۵ و ۱۰ به ۳۰ و ۲۴ و برای مردان از ۱۸ و ۱۵ به ۴۲ و ۳۸ از المپیاد پنجم به المپیاد هشتم رسیده‌اند. قابل ذکر است که بیشترین درصدهای زنان و مردان در ارزشیابی کمیت و کیفیت اردوهای تدارکاتی درون دانشگاهی در حد متوسط (گزینه خوب) قرار دارد.

نکته دیگری که در جدول شماره ۳ می‌توان مشاهده کرد این است که به نظر پاسخگویان، فقط کمتر از حدود ۵۰ درصد از افراد شرکت کننده در تدارکات دانشگاهی عملاً به المپیادهای ورزشی پنجم، ششم و هشتم اعزام شده‌اند.

در رابطه با تعداد اردوهای تدارکاتی، طبق جدول شماره ۴، اکثریت زنان و مردان ورزشکار گزینه «۱» دوره را انتخاب کرده‌اند که مدت متوسط آن بین ۱۰ تا ۲۱ روز بوده است. البته، به طور کلی تعداد اردوهای تدارکاتی و مدت آنها را مردان بیشتر اعلام کرده‌اند (جدول ۵).

جدول شماره ۶، توزیع درصدی نظرات ورزشکاران درباره ترتیب برنامه حضور قهرمانان کشوری و ملی در المپیادهای ورزشی دانشجویان، و اثر المپیادهای یاد شده در بهبود ورزشی افراد و رشد ورزش در دانشگاه‌ها را نشان می‌دهد.

جدول ۶. توزیع درصدی نظر ورزشکاران درباره اثرات شرکت در المپیادهای ورزشی بر کیفیت‌های ورزشی آنها

سؤال	گزینه جنسیت المپیاد																	
	زیاد			متوسط			کم											
	زن			مرد			زن			مرد								
آیا حضور قهرمانان ملی و باشگاهی و دانشجویان رشته تربیت بدنی، در المپیادهای ورزشی دانشجویان خوب و	۴۰	۵۷	۵۶	۴۷	۶۹	۵۶	۳۸	۳۱	۳۹	۳۸	۲۱	۳۸	۲۲	۱۲	۶	۱۲	۱۵	۶

																		مفید است ؟
۵	۲	۶	—	۶	۳	۳۲	۲۰	۳۳	۹	۱۳	۳۰	۶۳	۷۸	۶۴	۹۱	۸۵	۶۷	آیا برگزاری المپیادهای ورزشی به‌طور کلی برای توسعه ورزش دانشگاهی مفید است ؟
۶	۵	۲	۱	۲	۵	۳۱	۲۵	۳۹	۱۱	۱۹	۳۴	۶۳	۷۱	۵۶	۸۸	۷۹	۶۱	آیا شرکت در المپیادهای ورزشی دانشجویی باعث رشد و ترقی ورزشی شما می‌شود ؟

جدول ۷. توزیع درصدی پیشنهادات ورزشکاران برای ارتقاء سطح عمومی المپیادهای آینده ورزش‌های دانشگاهی

مرد		زن			جنسیت المپید		پیشنهادات
۸	۶	۵	۸	۶	۵		
۲۱	۱۵	۱۳	۹	۱۶	۵		رفع کمبود امکانات و تسهیلات رفاهی المپید
۶	۵	۱۴	۹	۶	۱۳		رفع مشکل تغذیه
۳	۱۱	۴	۱۳	۱۳	۷		رفع ضعف برنامه‌ریزی المپید
۱۸	۷	۹	۲۲	۱۱	۶		رفع ضعف داوری
—	۶	۸	—	۶	۱۱		رفع ضعف امور فرهنگی و فوق برنامه
—	۶	۶	—	۱۰	۸		رفع مشکل وسایط نقلیه محل مسابقات
—	۸	۴	۲	۷	۱۱		رفع ضعف برنامه‌ریزی مسابقات
۳۶	۵	۸	۷	۵	۶		انتخاب مکان مناسب‌تر برای برگزاری المپید
۱۱	۵	۵	۶	۳	۸		رفع ضعف مدیریت
۱۵	۴	۵	۱۱	۴	۳		توجه به دوری خوابگاه، رستوران و سالن تمرین
۱۱	۴	۴	۴	۴	۳		رفع ضعف کادر فنی
—	۶	۳	۹	۲	۴		پیش بینی زمان مناسب‌تر برای برگزاری المپید
—	۵	۴	—	۲	۲		رفع مشکل جایزه‌ها و هدایا
—	۵	۴	—	۳	۱		رفع اشکال تبلیغات و اطلاع‌رسانی
—	۲	۳	—	۳	۴		تقویت برخورد مناسب‌تر کادر اجرایی المپید

						با افراد
—	۲	۳	—	۲	۴	رفع نقایص اسکان
—	۲	۴	—	۱	۳	رفع مشکل حضور قهرمانان ملی در مسابقات المپیاد
—	۲	۳	—	۲	۱	توجه بیشتر به شهرستان‌ها
—	—	—	۳	—	—	توجه و احترام بیشتر به حقوق دیگران

همان‌طور که در جدول شماره ۷ مشاهده می‌شود پیشنهادات اول تا چهارم به ترتیب عبارت‌اند از: ۱- رفع کمبود امکانات و تسهیلات رفاهی (میانگین سه المپیاد برای زنان ۱۰ و مردان ۱۶/۳ درصد، که البته، زنان در المپیاد ششم بیشترین گله را داشته‌اند (۱۶ درصد)، ۲- رفع مشکل تغذیه (میانگین سه المپیاد برای زنان ۹/۳ و برای مردان ۸/۳ درصد)، که بیشترین درصدها برای زنان و مردان، مربوط به المپیاد پنجم بوده است، ۳- رفع ضعف برنامه‌ریزی (میانگین سه المپیاد زنان ۱۱ و مردان ۶ درصد) که بیشترین درصدها مربوط به المپیادهای ششم و هشتم زنان بوده است. ۴- رفع ضعف داوری (میانگین سه المپیاد زنان ۱۳ و مردان ۱۱/۳) که بیشترین درصدها مربوط زنان و مردان در المپیاد هشتم بوده است (به ترتیب ۲۲ و ۱۸ درصد) ۵- انتخاب مکان مناسب‌تر برای برگزاری المپیاد (میانگین سه المپیاد زنان ۶ و مردان ۱۶/۳ درصد) که بیشترین درصد مربوط به مردان در المپیاد ششم بوده است) ۶- توجه به دوری راه بین خوابگاه، رستوران و محل مسابقات (میانگین سه المپیاد زنان ۶ و مردان ۸ درصد) که بیشترین درصدها مربوط به المپیاد هشتم برای زنان و مردان بوده است. پیشنهادات دیگری نیز داده شده‌اند که درصدهای پایین‌تری دارند: رفع ضعف مدیریت، رفع ضعف کادر فنی، رفع مشکل جایزه‌ها و هدایا، رفع نقایص اسکان، و حذف قهرمانان ملی از مسابقات.

ح - تفسیر و نتیجه‌گیری

از سال ۱۳۷۲ تاکنون که هشت دوره از المپیاد ورزشی دانشجویان انجام شده، در بخش تعداد دانشگاه‌های شرکت‌کنندگان رشد فزاینده داشته است، ولی، از نظر تعداد شرکت‌کننده زن و مرد، از المپیاد اول تا سوم به تدریج تعداد کمتری شرکت

کرده‌اند، در المپیادهای چهارم و پنجم تعداد نفرات بیشتر شده‌اند، ولی، پس از آن مجدداً در هر المپیاد تعداد کمتری شرکت کرده‌اند. از سویی دیگر، دانشگاه‌های مجری همگی دانشگاه‌های بزرگ بوده‌اند و تعداد رشته‌های ورزشی در هر المپیاد دچار تغییرات می‌شده‌اند. بدیهی است این تغییرات، کار برنامه‌ریزی دانشگاه‌های شرکت‌کننده را مشکل می‌سازد. با توجه به تحقیقات انجام شده مشاهده می‌شود که وجود فعالیت بدنی و المپیادها می‌تواند در بهبود متغیرهای اجتماعی تأثیرگذار باشد در این زمینه می‌توان به مقالات ارائه شده در یونیورسیاد تایلند در سال ۲۰۰۷ دانشجویان معلول توجه داشت. در یکی از مقالات ورزش تفریحی جدیدی به نام «توپ سخنگو»^۱ ویژه افراد نابینا معرفی گردیده و اثرات آن روی فعالیت‌های جسمانی، میزان رضایت از بازی و جنبه‌های تفریحی و لذت این گروه دانشجویان، در یک تحقیق پرسشنامه‌ای مورد تأیید قرار گرفته است (۸). همچنین آرنود ریشاد^۲ (۲۰۰۷) ورزش‌های دانشگاهی را از دیدگاه جامعه‌شناسی و زبان‌شناسی اجتماعی که در هویت ملی نقش دارند، مورد توجه قرار داده است و نقش واسطه‌ای ورزش دانشگاهی را در زبان و جامعه، از طریق ادبیات ویژه ورزش بیان کرده است و آن را یکی از عوامل مؤثر در روابط اجتماعی فرهنگ‌های مختلف دانسته است (۹). واندبروک گرت و همکاران^۳ (۲۰۰۷) از دانشگاه کاتولیک بلژیک، ارتباط بین سبک مدیریت مربیان ورزش را با میزان پیشرفت و عملکرد ورزشکاران رشته‌های انفرادی و تیمی مورد مطالعه قرار دادند. در این تحقیق مشخص شد که سه عامل مؤثر در عملکرد، یعنی استقلال شخصی، شایستگی و احساس تعلق گروهی، به رفتار حمایت‌کننده مربی مربوط می‌شود. مقایسه بین ورزشکاران رشته‌های انفرادی و گروهی نشان داد که میزان اثر رفتار حمایت‌کننده مربی در این دو نوع ورزش متفاوت است و ورزشکاران رشته‌های انفرادی به میزان بیشتری تحت تأثیر این رفتار قرار می‌گیرند. بدین ترتیب، می‌توان اهمیت انتخاب مربیان مناسب‌تر برای ورزشکاران دانشگاهی را دریافت (۱۰). نتیجه کلی که می‌توان از این مطلب گرفت این است که مفهوم و حرکت ورزش‌های دانشگاهی در سطح دانشگاه‌ها و وضعیت بین‌المللی، سابقه نسبتاً کوتاهی دارد ولی

¹- Talking Ball

²- Arnaud Richard

³- Vand Broek Gert et al

در این مدت حدود ۶۰ سال راه توسعه را با سرعت پیموده است، تا جایی که بعد از بازی‌های المپیک، عنوان بزرگ‌ترین و مهم‌ترین مسابقات چند ورزشی جهان را به دست آورده است. در کنار این رویداد بزرگ ورزشی، کنفرانس‌های علمی گروه زیادی از متخصصان و پژوهشگران علوم ورزشی و تربیت بدنی دانشگاهی را گردهم می‌آورد تا با ارائه مقالات خود، راه‌های جدید را نه تنها برای رشد و توسعه ورزش دانشگاهی، بلکه در جهت گسترش علمی ورزش در سطح جهان پیش روی برنامه‌ریزان و مسئولان قرار دهند. این مقالات، نقاط قوت و ضعف ورزش‌های دانشگاهی را در نقاط مختلف جهان نشان می‌دهند، که نمونه آن رشد ناکافی ورزش در بین زنان دانشجو در بعضی کشورهای جهان است. ورزش دانشجویی و سازماندهی آن در سطح آسیا، سابقه طولانی‌تری از ایران دارد، ولی در سال ۱۳۷۲ که المپیادها و جشنواره‌های ورزش دانشجویی در ایران به صورت جدیدی سازماندهی گردیده، راه خود را نسبتاً سریع پیموده است و در همین مدت کوتاه، مقالات متعددی نیز توسط متخصصان ایرانی در گردهمایی‌های علمی فیزو - سیزو ارائه شده است. در این زمینه، اهمیت مشارکت به نوعی مشخص می‌شود که مسئولان باید در زمینه افزایش مشارکت و راه‌های افزایش آن از روش‌های اجتماعی، انگیزشی و سایر راه‌های موجود، تلاش لازم را داشته باشند که در تحقیقات انجام شده مشاهده شده که روند مشارکت با برنامه‌ریزی، رو به کاهش بوده است، لذا در متن جزئیات تحقیق می‌توان عوامل انگیزشی را شناسایی کرد و عوامل بازدارنده را نیز مورد بررسی و تعدیل قرار داد که در تحقیق نمونه‌های آن مشاهده می‌شود. از این موارد می‌توان به نکته مورد توجه توسط کلیه شرکت‌کنندگان در تحقیق اشاره کرد که نوعی کمبود رضایت از امر داوری در مسابقات بوده است. تعداد داوران رشته‌های مختلف در دانشگاه‌ها کم‌اند و یا اصلاً وجود ندارند، لذا، ضرورت دارد از داوران بیرون از دانشگاه که وابسته به فدراسیون‌ها ورزشی هستند کمک گرفته شود. این امر، دربر دارنده چندین مشکل است. یکی، عدم توازن فرهنگی بین اقشار دانشگاهی با مردم بیرون دانشگاه، که گاه تفاوت‌های چشمگیر فرهنگی - اجتماعی را به وجود می‌آورد و تفاهم دو گروه را کاهش می‌دهد. دوم، طبق اظهار داوران، مشکل آنها در گرفتن مرخصی از محل کار دایم برای حضور در دوران برگزاری المپیاد است. سوم، هم‌زمانی مسابقات معمولی

فدراسیون‌ها در سطح کشور است که داوران را به خود مشغول می‌سازد. چهارم، عدم تأثیر شرکت در مسابقات دانشگاهی در نظام ارتقاء فنی داوران از نظر فدراسیون‌های ملی و بین‌المللی است. پنجم، محدودیت پرداخت حق‌الزحمه به داورانی، که مدارک دانشگاهی ندارند، طبق ضوابط مالی دانشگاه‌ها است. بالاخره، پائین دست قرار گرفتن انجمن‌های ورزشی دانشجویان به نسبت فدراسیون‌های ورزشی در رابطه با درخواست داور است، که گاه موجب اعمال نظرهای ناخواسته مسئولان مربوطه در فدراسیون‌های ورزشی می‌شود. اطلاعات حاصله از تحقیق حاضر نشان می‌دهند که اکثر ورزشکاران شرکت‌کننده، مربوط به دوره‌های کارشناسی بوده‌اند. در بین آنها دانشجویان کارشناسی ارشد کم و مقطع دکتری بسیار ناچیز بوده‌اند. مشغله‌های خانوادگی، تحصیلی و شغلی، کمبود تبلیغات و اطلاع‌رسانی، نبودن امکانات کافی و کاهش برنامه‌های سازمان‌یافته ورزشی برای مقاطع تحصیلی بالاتر دانشگاهی، همراه با جذب‌نشدن به ورزش‌های قهرمانی در سنین جوان‌تر و نداشتن انگیزه کافی، حضور این‌گونه افراد با تجربه‌تر را در فعالیت‌های ورزش قهرمانی دانشگاه‌ها کمتر کرده است. راه‌حل مناسب را می‌توان در تقویت دانشکده‌ها و گروه‌های تربیت بدنی جست‌وجو کرد. این افراد که ورزش را به عنوان تخصص و حرفه برگزیده‌اند می‌توانند به صورت تمام وقت آموزش‌های لازم را ببینند و نیازهای مربیگری و داوری فعالیت‌های ورزش قهرمانی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری را برطرف کنند.

سن شرکت‌کنندگان از المپیاد پنجم به سمت المپیاد هشتم روند کاهشی داشته است و نوعی جوانگرایی در بین شرکت‌کنندگان زن و مرد قابل رؤیت بوده است. سن ورزشکاران زن در سه المپیاد تحت بررسی، بین ۱۹ تا ۲۶ سال و در مردان بین ۱۹ تا ۲۸ سال در نوسان بوده است.

بررسی سابقه ورزشی ورزشکاران زن و مرد برحسب رشته تحصیلی نشان داد که در گرایش‌های علوم انسانی، فنی - مهندسی، پزشکی و هنر، اصولاً ورزشکاران با سابقه ۵ سال و بیشتر بسیار کم بوده‌اند. نوعی رابطه همبستگی منفی بین جنسیت و سابقه ورزشی مشاهده گردید، بدین معنی، که هر چه سابقه بیشتر بود، زنان به نسبت مردان سابقه کمتری داشته‌اند. در تأیید آن، زنان با سابقه ورزشی فقط یکسال، در همه المپیادها

از مردان بیشتر بوده‌اند. رشته هنر کم سابقه‌ترین و فنی - مهندسی پر سابقه‌ترین ورزشکاران را در اختیار داشته‌اند.

تعداد قهرمانان زن و مرد که با استفاده از مصوبه شورای انقلاب فرهنگی در دانشگاه به تحصیل مشغول شده‌اند از المپیاد پنجم به سمت المپیاد هشتم افزایش نشان می‌دهد. بدین ترتیب، فاصله دانشگاه‌هایی که قهرمانان بیشتری از این نوع جذب آنها شده‌اند با دانشگاه‌های دیگر به تدریج اضافه شده است. گروهی از شرکت‌کنندگان مربوط به این دانشگاه‌ها نظر داده‌اند که یکی از مواردی که در المپیادها نیاز به تجدید نظر دارد، حذف قهرمانان ملی و بین‌المللی از مسابقات المپیادها یاد شده است. البته اکثریت مریبان، ورزشکاران و سرپرستان با این امر موافق نبوده‌اند و آن را یکی از نقاط قوت المپیادهای ورزشی دانسته‌اند. به نظر می‌رسد که لیگ‌بندی دانشگاه‌ها و تیم‌ها می‌تواند به حل این مشکل کمک کند.

نکته قابل توجه این است که میزان اطلاع و شرکت دانشجویان در فعالیت‌ها و جشنواره‌های ورزشی درون دانشگاهی از المپیاد پنجم به سمت المپیاد هشتم در زنان کاهش نشان می‌دهد و در مردان هم رشد چشمگیر دیده نمی‌شود. براساس اطلاعات حاصله در هر سه المپیاد تحت بررسی، زنان تنها در رشته‌های کاراته، تیراندازی، آمادگی جسمانی، بدمینتون، دو و میدانی، بسکتبال، تنیس روی میز و والیبال با درصدهای بسیار کمی در فعالیت‌های ورزشی بین‌المللی شرکت داشته‌اند که بیشترین تعداد مربوط به المپیاد هشتم بوده است. رشته‌هایی که مردان در آنها فعالیت ورزشی بین‌المللی داشته‌اند عبارت بوده‌اند از: دو و میدانی، هندبال، بسکتبال، تنیس روی میز، والیبال، فوتبال، کشتی، شنا، کاراته، جودو، ژیمناستیک، تیراندازی، آمادگی جسمانی و بدمینتون، که مجدداً بیشترین درصدها با المپیاد هشتم مربوط می‌شوند.

کمیت و کیفیت اردوهای تدارکاتی و سرمایه‌گذاری‌های دانشگاه‌ها در رابطه ورزش قهرمانی دانشگاهی، از المپیاد پنجم به سمت المپیاد هشتم، برای هر دو دسته دانشجویان زن و مرد روند افزایشی داشته‌اند. با وجود این، اکثریت زنان و مردان تعداد اردوهای تدارکاتی را یک دوره و مدت آن را بین ۱۰ تا ۲۱ روز نظر داده‌اند. البته وضعیت در بین ورزشکاران مرد از این بابت بهتر بوده است. در مشاهدات عینی و تجربیات عملی

نویسنده، از کمی تمرینات آمادگی، خستگی زودرس و ضرب‌دیدگی مکرر ورزشکارانی می‌شود که به دوره‌های نیمه نهایی و نهایی می‌رسند، قابل مشاهده است. در رده‌بندی‌های نهایی مقام‌ها روی همه رشته‌های ورزشی در زنان و مردان به این نتیجه حاصل شده است که زنان دانشگاه تهران در المپیادهای پنجم، ششم و هشتم به‌طور پیوسته مقام اول را به خود اختصاص داده‌اند. در تفکیک المپیادها، دانشگاه‌های تهران، پیام نور، شیراز، تربیت معلم تهران، صنعتی شریف و شهید باهنر کرمان دارای مقام‌های نهایی اول تا ششم را داشته‌اند.

در المپیاد ششم، دانشگاه‌های تهران، پیام نور، علم و صنعت ایران، صنعتی شریف، الزهرا و شیراز در المپیادهای زنان مقام‌های اول تا ششم را داشته‌اند. بالاخره، در المپیاد هشتم مقام‌های اول تا ششم به ترتیب، به دانشگاه‌های تهران، علم و صنعت ایران، پیام نور، سجاد مشهد، اصفهان و صنعتی شریف رسیده است. اظهارنظرهای شرکت‌کنندگان و برگزارکنندگان، از مشکلات ورزش‌های دانشگاهی و برگزاری المپیادهای ورزشی دانشجویی یک دیدگاه کلی را ارائه می‌دهند و تنها نشانه‌هایی هستند که می‌توانند برای بهبود ورزش‌های دانشگاهی و برگزاری المپیادهای ورزشی دانشجویان مورد توجه مسئولان مربوطه قرار گیرند.

منابع:

۱. حمیدی، مهرزاد (۱۳۸۴). «مدیریت سازمان‌های ورزشی». چاپ چهارم، انتشارات دانشگاه پیام نور، ص ۴۵.
۲. امیرتاش، علی‌محمد (۱۳۷۹). «توصیف و ارزشیابی پنجمین المپیاد ورزشی دانشجویان دانشگاه‌های کشور». انتشارات پژوهشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، تهران.
۳. اداره کل تربیت بدنی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (۱۳۸۶). «گزارش مسابقات المپیاد دانشجویی تهران».

۴. راهنمای عمومی و فنی مسابقات (۱۳۷۲). «اولین المپیاد فرهنگی - ورزشی دانشجویان کشور»، تهران: انتشارات اداره کل تربیت بدنی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، تابستان، تهران.
۵. راهنمای عمومی و فنی مسابقات. پنجمین المپیاد ورزشی دانشجویان کشور (۱۳۷۹). تهران: انتشارات اداره کل تربیت بدنی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، تابستان.
۶. راهنمای عمومی و فنی مسابقات ششمین المپیاد ورزشی دانشجویان کشور (۱۳۸۱). تهران: انتشارات اداره کل تربیت بدنی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، تهران.
۷. امیرتاش، علی محمد (۱۳۸۲). «توصیف و ارزشیابی ششمین المپیاد ورزشی دانشگاه‌های کشور در شهرستان مشهد». تهران: انتشارات پژوهشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی.
8. Darja Kurner and Gosnik Jelka. (2007). Influences of Political Changes on University Sport in Major Universities of Former Yugoslavia, FISU Conference Proceedings, PP. 203-210.
9. Richard Arnaud. (2007). The Language of Sport and Socialization, FISU Conference Proceeding, Bangkok 2007, PP. 129-134.
10. Broek Vanda Gert et al. (2007). Influence of Coaches Behavior on the Performance of Top Sport Students in Individual and Team Sports, CESU Conference Proceedings Bangkok 2007, PP. 238-242.
11. Ferreira Paulo, Parente Fernando, and Dias Pedro. (2007). Organizational Impact of a Universiade on Sport Development Factors, CESU Conference Proceedings, Bangkok 2007, PP. 317-324.
۱۲. جمشیدیان، لیلا (۱۳۷۴). «بررسی میزان بهره‌مندی ورزشکاران زن شرکت‌کننده در رشته‌های مختلف ورزشی اولین المپیاد دانشگاه‌های آزاد اسلامی کشور». پایان‌نامه دانشگاه تربیت مدرس.
۱۳. عسگری، محمد (۱۳۸۵). «توصیف و مقایسه دیگر پیشرفت ورزشی در دانشجویان دختر و پسر ورزشکار دانشگاه‌های سراسر کشور». پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه شهید بهشتی.